

LÝ TIẾN VÀ LÝ CÀM PHÁ LỆ

Nhìn chung, các triều đại phong kiến Trung Quốc tự xem mình là “Thiên tử” coi dân Việt là “man rợ” nên người Việt hầu như không có học hành thông thái cũng không được trọng dụng. Ngoài trường hợp Trương Trọng nói trên, mãi đến đời vua Linh Đế (168-189) cuối nhà Đông Hán, mới lại có người Việt, nhờ học giỏi, được cất nhắc làm thái thú quận Giao Chỉ được bổ đi làm quan bất kỳ quận nào, kể cả ở Trung Nguyên. Nhưng vua Hán chỉ cho những người đỗ Mậu Tài hoặc Hiếu Liêm được làm quan trong sứ mà thôi. Lúc đó có người Giao Chỉ tên là Lý cầm, làm lính túc vệ trong cung, khẩn thiết xin vua Hán bãi lệnh đó. Nói mãi, vua Hán mới cử một người Giao Chỉ đỗ Mậu Tài đi làm quan ở Hạ Dương và một người đỗ Hiếu Liêm làm quan lệnh ở Lục Hợp.

Thực tế đất Âu Lạc từng có những người đỗ Mậu Tài, Hiếu Liêm, làm quan nhà Hán, bác bỏ luận điệu của các nhà sử học Trung Quốc cho rằng đất Giao Chỉ từ khi Sĩ Nhiếp (187-226) sang làm thái thú, văn hóa mới phát triển, nền giáo dục mới được mở mang là không đúng.